

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 81

van **BART CARON**

datum: 25 oktober 2017

aan **LIESBETH HOMANS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Politieke reclameboodschappen op de radio - Arrest Grondwettelijk Hof

Art. 49. van het mediadecreet stelt: "Het is toegestaan om tegen betaling aan politieke mandatarissen of kandidaat-mandatarissen en aan politieke partijen commerciële communicatie ter beschikking te stellen tijdens de sperperiode voor de verkiezingen mits naleving van de wetgeving betreffende de verkiezingsuitgaven."

De beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de lokale en provinciale verkiezingen wordt geregeld in artikel 190 tot en met artikel 201 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet (LPKD). Daarin staat te lezen dat tijdens de zogenaamde sperperiode van drie maanden voorafgaand aan de datum van de verkiezingen: "De politieke partijen, de lijsten en de kandidaten, alsook derden die propaganda willen maken voor politieke partijen, lijsten of kandidaten (artikel 194 van het LPKD) mogen in die periode: 1 ° ... ; 5° niet gebruik maken van commerciële reclamespots op radio, televisie en in bioscopen."

Een samenlezing van beide bepaling kan ons doen besluiten dat politieke reclameboodschappen op de radio nooit mogen. Niet buiten de sperperiode, omdat ze volgens het mediadecreet enkel er binnen mogen. Niet binnen de sperperiode omdat dit niet kan volgens het LPKD.

Dit totaalverbod botst echter op een uitspraak van het Grondwettelijk Hof van 22 december 2010. (https://lex.be/nl/doc/be/rechtspraak-belgie/grondwettelijk-hof-arbitragehof-arrest-22-december-2010-bejc_2010122212_nl) Hierin lezen we:

"B.10. Zonder dat het nodig is uitspraak te doen over de vraag of het al dan niet redelijk is verantwoord om de politieke partijen, de kandidaten en derden die reclame wensen te maken voor politieke partijen of kandidaten, te verbieden commerciële reclamespots uit te zenden op de radio en de televisie, dient te worden vastgesteld dat het in het geding zijnde verbod op reclame voor politieke partijen een absolute en permanente draagwijdte heeft en zich niet beperkt tot de verkiezingscampagne. Wegens het absolute en permanente karakter van het verbod, dat aan de audiovisuele media wordt opgelegd, om reclame uit te zenden voor politieke partijen en representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties is dit niet redelijk verantwoord. Het kan tot gevolg hebben dat aan bepaalde formaties de toegang wordt verhinderd tot een belangrijk middel waarover zij beschikken om hun standpunten aan het publiek bekend te maken (zie EHRM, 11 december 2008, voormeld, §73)."

Hoe moeten we de gebundelde bepalingen uit het mediadecreet en het LPKD lezen in samenhang met het genoemde arrest van het Grondwettelijk Hof?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Liesbeth Homans (81) en Sven Gatz (52).

LIESBETH HOMANS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 81 van 25 oktober 2017

van **BART CARON**

Artikel 49 van het decreet betreffende de radio-omroep en televisie (hierna: mediadecreet), dat werd ingevoegd bij amendement, is er gekomen naar aanleiding van de schrapping van de politieke zendtijd in het mediadecreet. Hierbij werd tijdens de parlementaire behandeling aangegeven dat het niet de bedoeling kon zijn om partijen vrij en op elk moment reclamespots te laten uitzenden. Men was het eens dat de reclamespots aan grenzen in tijd en uitgaven gebonden moesten zijn en dat politieke reclame moest beperkt worden tot de sperperiode en binnen het verkiezingsbudget.

Het artikel 194, 5° van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet (hierna: LPKD) sluit echter het gebruik van commerciële reclamespots op radio en televisie uit tijdens de sperperiode. Uit de samenhang van artikel 49 van het mediadecreet en artikel 194 van het LPKD volgt dus inderdaad dat politieke partijen, lijsten en kandidaten geen gebruik mogen maken van commerciële reclameboodschappen op radio of televisie, noch tijdens de sperperiode, noch daarbuiten.

In het arrest van het Grondwettelijk Hof van 22 december 2010 wordt artikel 12, §2, eerste zin van het decreet van de Franse Gemeenschap van 27 februari 2003 betreffende de audiovisuele mediadiensten, zoals gewijzigd bij artikel 16 van het decreet van 5 februari 2009, vernietigd. Dit artikel 12, §2, eerste zin, bepaalde: "*Commerciële communicatie mag noch de politieke partijen noch de representatieve werkgevers- of werknemersorganisaties als doel hebben.*" In het arrest van het Grondwettelijk Hof van 22 december 2010 werd geoordeeld dat een verbod met een absolute en permanente draagwijdte, opgelegd aan de audiovisuele media om reclame uit te zenden voor politieke partijen (zoals het geval is in het bestreden artikel 12, §1, eerste zin), niet redelijk verantwoord is.

Deze vernietiging heeft echter geen gevolgen voor artikel 49 van het mediadecreet, noch voor artikel 194 van het LPKD. Het arrest doet geen afbreuk aan die bepalingen en kan ze niet buiten werking stellen. Daarenboven dient inzake artikel 194 te worden opgemerkt dat dit enkel een overname van de federaal bepaalde regeling betreft. Gelet op het feit dat de federale wetgever bevoegd is voor de regelgeving inzake de beperking van de verkiezingsuitgaven, kan de decreetgever geen wijzigingen aanbrengen aan dit artikel.